

talsvalgmaaden. Det ærede Medlem er vel den mest udprægede af dem. Det ærede Medlem staar det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) meget nær, og det forekommer mig da lidt besynderligt, at det ærede Medlem rejser sin principielle Modstand mod Forholdstalsvalgmaaden saa stærkt just i det Øjeblik, da det ærede Medlem fra Ringkøbing har aabnet Døren for Forholdstalsvalgmaaden i det Forslag, han har offentliggjort i „Tiden“. Hvad det betyder, ved jeg ikke; det ærede Medlem staar jo heller ikke i selve Partiet, men staar jo politisk personligt det ærede Medlem fra Ringkøbing nær.

Det ærede Medlem (Starcke) førte os ind i en rig Tankeverden, som det var interessant at faa Indblik i. Man saa en Tankevirksomhed, hvorefter Forholdstalsvalgmaaden efterhaanden antog rent fabelagtige Former. Den blev den direkte Modsætning til den politiske Retfærdighed, den blev med Citering af en fransk Kilde Tilintetgørelsen af den almindelige Valgret, den fik en fantastisk Form i den Fremtidsskildring, hvorefter et Ting, valgt efter Forholdstalsvalgmaaden, nødvendigvis vilde opløse sig i en Række Mænd og Kvinder, valgte udelukkende som Erhvervsrepræsentation, altsammen uhyre interessant og uhyre fantastisk. Det ærede Medlem fik jo nok sit System til at staa; der er som i alt, hvad det ærede Medlem siger og skriver, en vis Sammenhæng, men Konstruktionen er som saa ofte hos ham skæv, Taarnet er skævt. Nu kan man faa skæve Taarne til at staa, det viser Taarnet i Pisa, men hvis man havde bygget Taarnet i Pisa blot 40 Meter højere, vilde det uhjælpelig være faldet. Saadan er det ogsaa med det ærede Medlems Tankesystemer, i alt Fald dette; ført lidt videre styrter det hele sammen. Det ærede Medlems Systembygning her er i selve sit Grundlag skæv, og det er kun et Tankesystem, det har slet ikke nogen Virkelighed i sig. Det ærede Medlem læste f. Eks. op som et Tegn paa, hvor galt det vilde gaa under Forholdstalsvalgmaaden, et Dokument, hvori en Tilhænger af Erhvervsrepræsentation havde skildret en saadan fantastisk Fremtid for Repræsentationen. Men hvis det ærede Medlem havde holdt sig til det, som var rimeligere, ikke til Tankekonstruktioner, men til de virkelige foreliggende Forhold og havde set ud i Verden, hvor Forholdstalsvalgmaaden er bragt i Virksomhed, vilde han have set, at de Følger, han skildrer, ikke

er indtraadt. Overalt, hvor Forholdstalsvalgmaaden er bragt i Virksomhed, har den virket som en Valgmaade, ikke som noget som helst andet, en Valgmaade, som har tilvejebragt Samlinger af Partier af nøjagtig samme Art og Støbning som de nuværende. Den har haft Indflydelse paa disse Partiers forholdsmaessige Størrelse, men har ikke angrebet selve Partierne og Partianskuelsernes Dannelse paa nogen Maade. Jeg henviser til Belgien, til Finland og til Sverige. Det ærede Medlems Oplysninger var heller ikke helt rigtige, for saa vidt som han sagde, at overalt hvor man var gaaet over til Forholdstalsvalgmaaden, var det, fordi man havde haft et Valgsystem, hvorefter der skulde vælges flere Kandidater i hver Kreds, og saa tog Flertallet indenfor den enkelte Kreds alle Mandaterne. Det holder ikke Stik for Sveriges Vedkommende. I Sverige gik man fra Enmandskredse, som vi har dem, over til Forholdstalsvalgmaaden.

Det forekommer mig, at det ærede Medlem en Gang anvendte Udtrykket Mekanik om Forholdstalsvalgmaaden. Det er ogsaa rigtigt. Forholdstalsvalgmaaden er en Mekanik, men det er enhver Valgmaade, Flertalsvalgmaaden som Forholdstalsvalgmaaden. Og naar det ærede Medlem troede, at der i Valget af Flertalsvalgmaaden i 1849 laa et bestemt Princip tilkendegivet, tror jeg, han tager fejl. Jeg tror, at Grunden til, at man valgte Flertalsvalgmaaden, ganske simpelt var den, at den aandelige Mekanik paa dette Omraade ikke var naaet til at opfinde den anden Metode. Forholdstalsvalgmaaden kom jo først senere til Verden. Det var jo i de parlamentariske Forsamlings første Aar i den største Del af Europa, og man kendte da kun forholdsvis primitive Valgmetoder. Jeg føler mig ikke i Tvivl om, at Verden stadig vil gaa fremad til mere og mere fine Valgmetoder i den Hensigt at skabe den bedst mulige Repræsentation, og at man ikke vil blive staaende ved en primitiv Valgmaade i Længden.

Imidlertid sagde det ærede Medlem (Starcke) en enkelt Ting, som jeg ikke forstaar, at det ærede Medlem, som tænker saa følgerigtigt, kunde fremsætte. Han kom nemlig paa et vist Punkt paa en ejendommelig Maade Højres Standpunkt i denne Sag til Hjælp ved at sige, at naar man var enig om Forholdstalsvalgmaadens Retfærdighed, maatte man ogsaa acceptere den i og for sig og ikke drage den ind i en Forhandling. Det siger Højre altid, og det siger de rettet mod de Mænd af de